

HENDRIK VAN RIJN

Dat gebeurde altijd heel plotseling.

Had hij den vorigen dag nog nauwelijks eenige woorden gesproken, den dag daarop kwam hij opgewekt en monter op school, spraakzamer dan ooit, vol grappen en dwaze ideeën, die altijd grif ingang vonden, en een en al drukke vroolijkheid.

In zulk een bui was hij tot alles in staat. Hij bedacht de gekste situaties en zijn overmoed ging soms zoover, dat de heldhaftigsten onder ons zich terugtrokken. Dan schold hij hen uit om hun lafheid en zijn enthousiasme maakte, dat de meesten tenslotte toch meededen, omdat ze voor geen geld van de wereld hun trots wilden laten krenken.

Hij bedacht bij voorkeur dingen waaraan gevaar verbonden was en hoe grooter het gevaar, hoe meer hij zichtbaar genoot.

Het was Bart, die in een boom klom en van zes meter hoogte uit pure doldriestheid op den grond sprong, wat hem dank zij den weken bodem alleen maar een gebroken pols kostte, het was Bart, die over breede slooten sprong en waaghalzerijen uithaalde op wrakke vlotten, hoewel hij niet zwemmen kon, het was Bart, die acrobatische toeren uithaalde aan het hek van een balcon op de tweede verdieping, maar het was ook Bart, die dagenlang geen woord zei, aan niets meedeed, met niemand omging en steeds de eenzaamheid opzocht.

Ik en ook de andere vrienden kwamen sporadisch bij hem thuis. Wij wisten, dat hij niet graag bezoek ontving.

Hij woonde als eenig kind met zijn ouders in een groot, somber huis, waar nooit eenig leven te ontdekken viel. Een verwaarloosde tuin lag er omheen en het huis zelf was geheel bedekt met klimop, als wilden de bewoners de wereld niet zien en door haar niet gezien worden.

Zijn vader, die, voor zoover wij wisten, niets deed, was een groote, norsche man met een hangsnor, die zijn gezicht nog onvriendelijker maakte. Hij groette nooit iemand, bemoeide zich met niemand en liep altijd met gebogen hoofd.

Zijn moeder was een kleine, ziekelijke vrouw, die voortdurend sukkelde en vaak in bed lag. Men zag haar hoogst zelden op straat. Een oude, zure dienstbode, blijkbaar sterk geïnjecteerd met de onvriendelijkheid van haar patroon, completeerde het gezin, dat door ons altijd met een zekere achterdocht, vermengd met schuwheid, werd bekeken, omdat we het niet begrepen.

Bart zat vaak achter de ramen van zijn kamer naar buiten te turen, zijn hoofd in zijn handen gesteund en nietsdoend. We moesten dan eenige malen fluiten en roepen, voordat hij ons hoorde en dan was het, alsof hij met schrik uit zijn gemijmer ontwaakte.

Hij sprak nooit over thuis, maar we voelden intuïtief, dat hij het er niet prettig had. De lichten gingen altijd om half tien uit in het huis. Alleen in Bart's kamer brandde het langer. Dan werkte hij en als hij niet werkte keek hij naar buiten.

Ik wist, ondanks onze regelmatige en vriendschappelijke omgang, weinig van Bart. Familieomstandigheden kwamen niet ter sprake en ik hoorde mijn ouders nooit over de zijnen spreken. Hij kwam vaak bij ons en ik had altijd het gevoel, dat de sfeer in ons gezin hem goed deed. Hij kwam tenminste steeds graag en voelde zich erg op zijn gemak.